

Sygn. akt VII U 1362/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. do SO Jarosław Matuszczak

Protokolant: stażysta Magdalena Szczygieł

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2016 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z odwołania M. C. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 13 marca 2015 r. nr (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o prawo do renty socjalnej

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 1362/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 marca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych oddział w O. odmówił ubezpieczonej M. C. (1) prawa do renty socjalnej z uwagi na fakt, że komisja lekarska pozwanego orzeczeniem z dnia 05 marca 2015 r. uznała, że jej całkowita niezdolność do pracy, która powstała 17 lutego 2012r. nie pozostaje w związku z naruszeniem sprawności organizmu powstałym przed ukończeniem 18 roku życia, w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia, w trakcie studiów doktoranckich lub aspiratury naukowej.

Odwołanie od powyższej decyzji wniesione do Sądu Okręgowego w O. złożyła ubezpieczona, zarzucając jej błędnej ustalenie stanu faktycznego jednocześnie wskazując, iż od lat zмага się z dolegliwościami natury psychiatrycznej i wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji oraz przyznanie prawa do renty socjalnej.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zaprezentowaną w treści zaskarżonej decyzji.

Postanowieniem z dnia 03 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy w O. uznał się za niewłaściwy do rozpoznania sprawy z uwagi na miejsce zamieszkania ubezpieczonej i sprawę przekazał do rozstrzygnięcia tut. Sądowi.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. C. (1), urodzona w dniu (...), w dniu 21 czerwca 2007 r. ukończyła studia II stopnia – fizjoterapia – na Akademii Medycznej w G..

Od 2012 r. do 2014 r. była sześciokrotnie hospitalizowana w oddziałach psychiatrycznych.

W dniu 22 grudnia 2014r. złożyła w organie rentowym wniosek o prawo do renty socjalnej.

W związku z powyższym stan zdrowia wnioskodawczyni został poddany ocenie lekarza orzecznika pozwanego organu rentowego, który rozpoznając u skarżącej schizofrenię paranoidalną, orzeczeniem z dnia 24 lutego 2015 r. ustalił u niej całkowitą niezdolność do pracy do marca 2016 r. Jako datę powstania całkowitej niezdolności do pracy wskazano 17 lutego 2012 r.

Odwołująca się zakwestionowała trafność powyższego orzeczenia wnosząc do niego sprzeciw.

W związku z powyższym stan zdrowia ubezpieczonej został poddany ocenie komisji lekarskiej pozwanego, która dokonując tożsamego rozpoznania co lekarz orzecznik, orzeczeniem z dnia 05 marca 2015 r. stwierdziła, że skarżąca jest całkowicie niezdolna do pracy od 17 lutego 2012 r. do marca 2016 r. Jednocześnie wskazano, iż całkowita niezdolności do pracy nie pozostaje w związku z naruszeniem sprawności organizmu powstałym przed ukończeniem 18 roku życia.

Okoliczności bezsporne, nadto: akta rentowe: wniosek ubezpieczonej – k. 2-3, opinia lekarska orzecznika pozwanego z dnia 24 lutego 2015 r. – k. 9 dokumentacji medycznej, opinia lekarza konsultanta pozwanego – k. 11 dokumentacji medycznej, sprzeciw wnioskodawcy – k.10 dokumentacji medycznej, orzeczenie komisji lekarskiej pozwanego z dnia 05 marca 2015 r. – k. 20 dokumentacji medycznej, decyzja pozwanego z dnia 13 marca 2015 r. – k. 23, zaświadczenie k. 13 akt ubezpieczeniowych

Ubezpieczona cierpi na schizofrenię rezydualną.

Stan zdrowia ubezpieczonej nie czyni ją całkowicie niezdolną do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia, w trakcie trwania nauki lub do momentu jej ukończenia.

Ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy od dnia 17 lutego 2012 r. do 31 marca 2017 r. i wymaga zastosowania form rehabilitacji jak i socjalizacji celem podtrzymywania aktywizacji zawodowej.

Schorzenie M. C. (2) ma charakter przewlekły z zaostrzeniami w formie zespołów paranoidalnych. Dane z leczenia ambulatoryjnego wskazują na początek choroby w okresie studiów (2003-2004), jednak w tym czasie nasilenie objawów nie było znaczne. Przewlekły proces schizofreniczny z zaostrzeniami w formie zespołów paranoidalnych datuje się na rok 2012.

Nie stwierdzono u ubezpieczonej zaburzeń w sferze napędu psychoruchowego, omamów, urojeń czy innych objawów wskazujących na jej zaostrzenie.

Dowód: opinia biegłego sądowego psychiatry – k. 30-32.

Sąd zważył co następuje:

I. Ocena dowodów:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych pozwanego oraz dowodu zbliżonego do dowodu z dokumentów - dokumentacji lekarskiej. Ich prawdziwość i rzetelność nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania i nie budziła wątpliwości sądu.

Orzekając w przedmiotowej sprawie Sąd oparł się przede wszystkim na wydanej w toku sprawy przez biegłą psychiatrę opinii, która nie była podważana przez żadną ze stron, mimo zakreślenia terminu do złożenia pisma w tym przedmiocie.

Oceniając powyższą opinię sąd miał na uwadze, iż warunkiem uznania opinii za podstawę ustaleń faktycznych jest ustalenie, że jest ona zupełna (kompletna i dokładna) oraz komunikatywna (zrozumiała, jasna). Dowód z opinii biegłej musi zatem oceniony być z zachowaniem następujących wskazań, tj. czy:

- 1) biegły dysponuje wiadomościami specjalnymi do stwierdzenia okoliczności mających istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy (argument z art. 278§1 k.p.c.);
- 2) opinia biegłego jest logiczna, zgodna z doświadczeniem życiowym i wskazaniami wiedzy (argument z art. 233§1 k.p.c.);
- 3) opinia ta jest wyczerpująca i jasna (argument z art. 285§3 k.p.c. i art. 286 k.p.c.).

Opinia dotycząca psychicznego stanu zdrowia ubezpieczonej została wydana przez biegłą sądową – lekarza psychiatrę z wieloletnim doświadczeniem, której kwalifikacje nie były kwestionowane i nie budziły najmniejszych wątpliwości sądu.

Opinia została wydana po dokonaniu oględzin i badaniu wnioskodawczyni, analizie dokumentacji lekarskiej i w oparciu o wyniki badań znajdujące się w aktach ZUS, a zatem na podstawie kompletnego materiału dowodowego.

Biegła należycie uzasadniła swoje stanowisko i w sposób logiczny i przekonujący wskazała, że ubezpieczona co prawda jest całkowicie niezdolna do pracy ale całkowita niezdolność do pracy nie pozostaje w związku z naruszeniem sprawności organizmu powstałym przed ukończeniem 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia. Nasilenie bowiem objawów chorobowych w trakcie trwania studiów (lata 2003 – 2004) nie było znaczne, co powodowało, że nie mogły one zostać uznane za naruszenie sprawności organizmu. Przewlekły proces schizofreniczny z zaostrzeniami w formie zespołów paranoidalnych rozpoczął się dopiero w 2012 r.

Te stwierdzenia biegłej nie budziły wątpliwości stron aż do zamknięcia rozprawy.

Podnieść w tym miejscu należy, że w utrwalonej praktyce orzeczniczej sądów przyjęto, iż strona, która zamierza skutecznie podważyć wartość dowodową opinii biegłego sądowego winna przytoczyć rzeczowe argumenty, uzasadniające jej twierdzenia. Tymczasem żadna ze stron w niniejszej sprawie nie wniosła zastrzeżeń co do treści zawartych w opinii czy też co do kompetencji orzekającej w sprawie biegłej.

W konsekwencji opinię tej biegłej należało uznać za zupełną i odnoszącą się do wszystkich podniesionych kwestii. Sąd Okręgowy dokonując weryfikacji i kontroli sfery merytorycznej opinii w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej, z uwzględnieniem kryteriów poziomu wiedzy, podstaw teoretycznych opinii, sposobu motywowania sformułowanych w nich stanowisk oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej ocen, nie znalazł podstaw do samodzielnego zakwestionowania tego dowodu w niniejszej sprawie.

W konsekwencji, opinia biegłej psychiatry jest miarodajnym dowodem na okoliczność stanu zdrowia ubezpieczonej.

II. Wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku:

Odwołanie ubezpieczonej nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. nr 1682 dalej w uzasadnieniu przywoływana jako: ustawa rentowa), renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia;

3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Zgodnie z ust. 2 osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1, przysługuje:

1) renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;

2) renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Stosownie do treści art. 5 powołanej ustawy rentowej, ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje obecnie lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zwany dalej "lekarzem orzecznikiem", na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 748).

Zgodnie z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy rentowej, osobą niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy zaś jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Z brzmienia art. 12 ustawy wyraźnie wynika, że do stwierdzenia niezdolności do pracy nie jest wystarczające samo występowanie naruszenia sprawności organizmu (choroby), lecz jednocześnie naruszenie to musi powodować całkowitą lub częściową utratę zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, nie rokując odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Niespornym było, że ubezpieczona jest osobą całkowicie niezdolną do pracy w okresie od 17 lutego 2012 r. do marca 2017 r. i cierpi na określone schorzenia. Nie ulegało również wątpliwości, iż ubezpieczona nie odbywała studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

W niniejszej sprawie należało jednak wyjaśnić sporną okoliczność czy naruszenie sprawności organizmu powstało przed ukończeniem 18 roku życia, w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia, a zatem do dnia 21 czerwca 2007 r.

Na okoliczność rozstrzygnięcia spornej kwestii Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłej sądowej z zakresu psychiatrii a więc posiadającej odpowiednie kwalifikacje w stosunku do stwierdzonych u skarżącej schorzeń.

Biegła sądowa psychiatra na podstawie jednorazowego badania sądowo – psychiatrycznego oraz po analizie akt sprawy wraz z dokumentacją medyczną wskazała, że stan psychiczny ubezpieczonej nie czyni jej całkowicie niezdolną do pracy w związku z naruszeniem sprawności organizmu, które powstało w okresach wskazanych w art. 4 ust. 1 ww. ustawy. Opinia ta, jak wyjaśniono przy ocenie dowodów, była dowodem wiarygodnym i o wystarczającej mocy dowodowej dla uznania, że kwestia ta została wyjaśniona dla potrzeb rozstrzygnięcia.

Dla skutecznego nabycia prawa do renty socjalnej, wymagane jest aby naruszenie sprawności organizmu powstało w okresach uprawniających do tej renty, a nadto, by obecnie skutkowało istnieniem całkowitej niezdolności do pracy (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 30 września 2015 r. III AUa 567/15, za: LEX nr 1808652). Pojęcia "całkowita niezdolność do pracy" i "naruszenie sprawności organizmu" w rozumieniu art. 4 ustawy z 2003 r. o rencie socjalnej nie są tożsame i stany te mogą powstać w różnych momentach. Całkowita niezdolność do pracy, będąca przesłanką prawa do renty socjalnej, może powstać po upływie okresów wskazanych w art. 4 ust. 1 tej ustawy, ale dla nabycia prawa do renty socjalnej istotne jest, aby przyczyna naruszenia sprawności organizmu powodująca całkowitą niezdolność do pracy powstała nie później niż w okresach wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 1-3 ustawy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2015 r. II UK 105/14, za: LEX nr 1659235). Skoro zatem ustalono, na podstawie opinii biegłej, iż naruszenie sprawności organizmu, które powodowało niezdolność do pracy wnioskodawczyni, nie powstało w okresach o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy rentowej, gdyż nasilenie objawów w okresie studiów (2003-2004) nie było znaczne, to Sąd nie miał podstaw do przyznania wnioskowanego świadczenia.

Reasumując mimo tego, iż wnioskodawczyni cierpi na schizofrenię, które to schorzenie czyni ją całkowicie niezdolną do pracy, fakt ten sam przez się nie implikuje prawa do renty socjalnej z uwagi na okres rozwoju choroby.

Z tych względów i na mocy powołanych przepisów oraz na podstawie art. 477¹⁴§1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie wnioskodawczyni jako niezasadne.